

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -05- 29

Dnr 050-2982-2006/07

Stockholm 2007-05-25

**Begäran om granskning av regeringens beredning av ärendet om
utförsäljning av statliga bolag**

Regeringen har som mål att till 2010 sälja statliga företag till ett värde av 200 miljarder kronor. I en särskild proposition (2006/07:57) identifieras de sex företag, Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Vasakronan och Vin& Sprit, som regeringen avser att sälja ut i ett första steg. Vi socialdemokrater motsätter oss dessa av regeringen planerade utförsäljningar.

Riksrevisionen var, via riksrevisor Lennart Grufberg, redan på ett mycket tidigt stadium av försäljningsprocessen intresserade av att följa utförsäljningsprocessen. Riksrevisionen har därför begärt att få ta del av olika handlingar från näringsdepartementet. Departementet har dock varit synnerligen ovilligt att lämna ut dem. Först efter ett mycket skarpt brev från riksrevisorn fick man tillgång till visst material. Denna typ av obstruktion mot att riksdagsorgan utövar sin kontrollmakt är givetvis mycket anmärkningsvärd.

När riksrevisionen sedan gått igenom önskat material visar det sig varför departementet varit ovilliga att lämna ut det. På punkt efter punkt underkänns hela hanteringen av utförsäljningen. Så här skriver riksrevisionen i sin sammanfattning:

" Den försäljning som förbereds är av stor betydelse för statsfinanserna och samhällsekonomin på kort och lång sikt. Det finns enligt internationell erfarenhet av försäljning av statliga företag risk för väsentliga fel i försäljningsprocessen och brister i beslutsunderlaget.

Riksrevisionen har granskat om regeringen för vart och ett av de sex bolag som regeringen avser sälja, genomfört den genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang som aviserades i budgetpropositionen för 2007. Granskningen har även avsett om regeringen har berett propositionen 2006/07:57, såvitt avser denna genomgång, på ett tillfredsställande sätt och om beredningen dokumenterats.

Riksrevisionen bedömning är att beredningen av ärendet inte uppfyller regeringsformens beredningskrav, bl.a. eftersom regeringen inte inhämtat synpunkter från myndigheter med expertkunskap. Riksrevisionens granskning visar att regeringen för de sex aktuella bolagen inte har gjort en genomgång enligt vad som aviserades i budgetpropositionen. Regeringen har till riksdagen och allmänheten förmedlat en oklar bild av vilken genomgång som ligger till grund för valet av de sex bolagen för försäljning.

Riksrevisionen konstaterar att den begränsade analys som regeringen har gjort inte har baserats på områdeskunskap från t.ex. myndigheter, och att den inte har omfattat relevanta områden för respektive bolag och de marknader de verkar på. Riksrevisionens bedömning är att det underlag regeringen har tagit fram inför riksdagens beslut, därmed inte är ett tillräckligt heltäckande underlag

för bedömningen av förutsättningar för försäljning. Bristen på dokumentation av regeringens genomgång har gjort det svårt att i efterhand granska regeringens agerande och viktigahändelseförlopp som avser ägarförvaltningen. Riksrevisionens slutsats är att dokumentationen vid Näringsdepartementet inte uppfyller de krav på dokumentation som konstitutionsutskottet uttalat.”

Detta är en unikt hård kritik kring ett ärende där det efter färdigt riksdagsbeslut och genomförd försäljning inte finns någon ångervecka. Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar hur regeringens agerande kring utförsäljningen av statliga bolag står i överensstämmelse med bestämmelserna i regeringsformen bland annat om hur ärenden ska beredas och dokumenteras. Granskningen bör omfatta inte bara det som riksrevisionen granskat utan hur hela ärendet hanterats mot bakgrund av bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordning, till exempel hur näringsdepartementet hanterat frågan om att se till att riksrevisionen fått tillgång till dokument och annan information som de begärt.



Thomas Östros